



OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Del 3: Utvärdering och utveckling av en inkluderande verksamhetskultur

Noora Heiskanen, universitetsforskare, Östra Finlands universitet



Verksamhetskulturen i Grunderna för planen för småbarnspedagogik (2022)

Utgångspunkten för utvecklingen av verksamhetskulturen är en inkluderande småbarnspedagogik där varje barn kan agera, utvecklas och lära sig som en unik individ och som medlem i gemenskapen. Verksamhetskulturen inom småbarnspedagogiken är en helhet som omfattar bland annat

- värderingar och principer
- tolkning av de normer och mål som styr arbetet
- lärmiljöer och arbetssätt
- olika former av samarbete
- kommunikationen och atmosfären
- personalens kompetens, professionalism och utvecklingsinriktat arbetssätt
- ledningsstrukturer och -praxis
- organisering, planering, genomförande och utvärdering av verksamheten.

Förutsättningar för en verksamhetskultur som stöder en inkluderande småbarnspedagogik i Grunderna för planen för småbarnspedagogik (2022)

En förutsättning för att genomföra inkluderande småbarnspedagogik är högklassig pedagogisk och specialpedagogisk kompetens och verksamhet, omsorg för barnens välbefinnande och att personalen förbinder sig till de inkluderande principerna. För att genomföra en inkluderande verksamhetskultur krävs också ledning och utveckling av inkluderingen och utvärdering av hur inkluderingen genomförs.

Utvärdering av inkludering

NCU:s utvärderingsverktyg

- NCU har publicerat grunder och rekommendationer för utvärdering av småbarnspedagogikens kvalitet, bekanta dig [Grunder och rekommendationer för utvärdering av småbarnspedagogikens kvalitet - Karvi.fi](#)
- Under åren 2019–2022 utvecklar NCU utvärderingskriterier av indikatorerna som stöd för anordnarnas utvärdering av kvaliteten på verksamheten. Bekanta dig med det digitala kvalitetsutvärderingssystemet Valssi [Ett digitalt kvalitetsutvärderingssystem Valssi - Karvi.fi](#)

Tillräcklighet, tillgång, tillgänglighet och inkludering inom småbarnspedagogiken

På nationell nivå

5. Det nationella styrsystemet tryggar alla barns rätt till småbarnspedagogik. Högkvalitativa tjänster som baserar sig på principen om inkludering finns tillgängliga för alla barn.
6. Det nationella styrsystemet ger riktlinjer för och ser till att man inom småbarnspedagogiken ger varje barn det stöd det behöver för sin utveckling och sitt lärande.

På lokal nivå

7. Anordnaren av småbarnspedagogik säkerställer att högkvalitativa tjänster som baserar sig på principen om inkludering finns tillgängliga för alla barn.
8. De lokala tjänsterna har ordnats så att det är möjligt att stödja barns utveckling och lärande och så att varje barn får det stöd som det behöver. Det stöd som ett barn behöver ges i barnets lärmiljö.

På den pedagogiska verksamhetens nivå

9. Daghemsföreståndaren säkerställer dagligen att antalet anställda per barn överensstämmer med lagen och är tillräckligt så att barnens trygghet och relationernas varaktighet kan garanteras och så att målen för småbarnspedagogiken uppnås.
10. Personalen ser till att alla barn kan delta i alla aktiviteter oavsett deras bakgrund och individuella egenskaper.

Utvärdering av inkludering

Ett reflektionsverktyg för att utvärdera inkluderingen
i småbarnspedagogiken

Reflektionsverktyget består
av frågor som berör

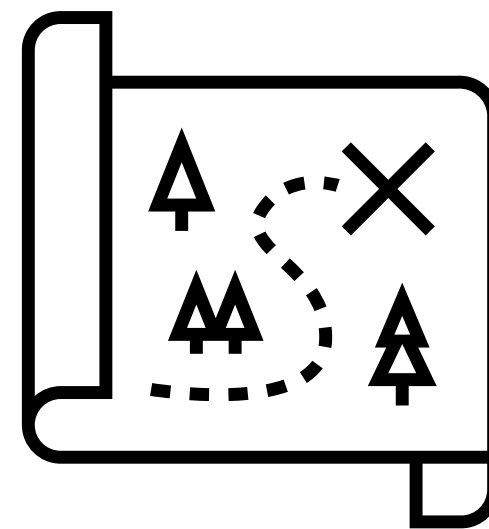
- atmosfären i gruppen
- den sociala miljön
- ett barncentrerat förhållningssätt
- den fysiska miljön
- redskap och material
- kommunikation
- lär- och undervisningsmiljön samt
- familjernas delaktighet.

Utvärdering av inkludering

”Pohdintapakki” – Ett verktyg för personalen

”Pohdintapakki” innehåller sex teman:

1. Förändringar i barnens liv
2. Relationerna mellan barnen
3. Olikhet
4. Materiell (fysisk) miljö
5. Verksamhetssätt på daghemmet och i skolan
6. Bemötande, lyhördhet och dialog



Mera information och länk till verktyget: Sirkko, Juutinen, Kyrönlampi, Puroila Takala ja Viljamaa 2021.

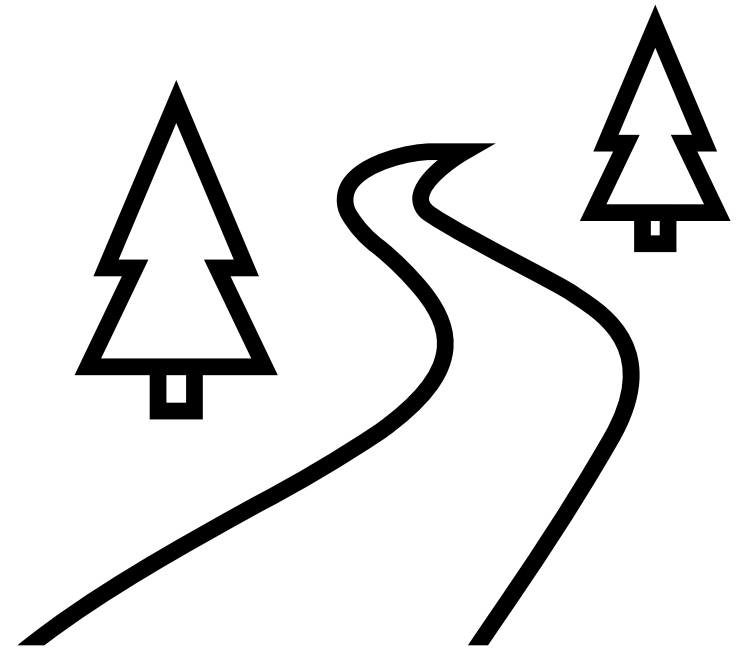
Mukana? Yhteenkuuluvuuden politiikka kasvatusyhteisöissä. Tutkittua varhaiskasvatuksesta –blogi.

<https://tutkittuavarhaiskasvatuksesta.com/2021/08/13/mukana-yhteenkuuluvuuden-politiikka-kasvatusyhteisoissa/>

Mot en mer inkluderande verksamhetskultur

Med små steg framåt

- Skapa en delad förståelse
- Identifiera styrkor och utvecklingsområden
- Ställa upp mål: små steg
- Val av konkreta metoder
- Utvärdering av framsteg



Källa: Paula Laakso, Päivi Pihlaja ja Eero Laakkonen 2020. Inklusiivisen pedagogiikan johtaminen varhaiskasvatuksessa. *Journal of Early Childhood Education Research*, 9(2), 373 – 398. Tillgänglig på nätet på adressen <https://journal.fi/jecer/article/view/114138>



OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Intressant utvecklingsresa med inkludering!

